

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 5P/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613204285
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2013:5613204285.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého H. Y., W.. XX. XX. XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: Y. Y., W.. XX. XX. XXXX, trvale bytom N. Y., Q. XXX/X E. Y. L., W.. XX. XX. XXXX, F. F. XXX, I. F., Č. C., toho času vo výkone trestu odňatia slobody, Väznica Přebíbram, o návrhu starých rodičov maloletého: K.. R. Y., W.. XX. XX. XXXX E. K.. Y. Y., W.. XX. XX. XXXX, obidvaja bytom N. Y., Q. XXX/X, na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Maloletý H. Y., W.. XX. XX. XXXX sa o d o v z d á v a do starostlivosti starých rodičov K.. R. Y., W.. XX. XX. XXXX a K.. Y. Y., W.. XX. XX. XXXX.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého H. Y., W.. XX. XX. XXXX, sumou vo výške 26,65 eura mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám K.. R. Y., W.. X. X. XXXX, F. N. Y., Q. XXX/X, od 9. 5. 2013.

V zostávajúcej časti sa návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a.

o d ō v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 16. 04. 2013, sa starí rodičia Ing. R. Y. E. K.. Y. Y. domáhajú, aby maloletý H. Y., W.. XX. XX. XXXX bol zverený do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne navrhli, aby rodičia maloletého dieťaťa Y. Y. E. Y. L. prispievali na výživu maloletého H., každý vo výške 30 % zo sumy životného minima od právoplatnosti rozsudku. Návrh odôvodnili tým, že maloletý H. Y. je ich vnuk. Starajú sa o neho od narodenia. Jeho matka mu nevenuje dostatočnú starostlivosť. Občas sa s ním pohrá, ale nedokáže sa mu venovať a starať sa o neho sústavne. Maloletý H. žije s nimi v byte, všetky výdavky na maloletého hradia od jeho narodenia. Matka maloletého žije so svojim priateľom na ulici T. U. N. Y.. Starí rodičia bývajú v trojizbovom byte, ktorý je v ich osobnom vlastníctve. Maloletý H. navštevuje detské inštrukčné jasne v Liptovskom Mikuláši. Do jaslí ho vozia autom, náklady na dopravu činia cca 50 eur. Starí rodičia majú vytvorené všetky podmienky, aby riadne zabezpečili výchovu a starostlivosť o maloletého H., ku ktorému majú dobrý citový vzťah.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 02. 04. 2012, č. konania 9P/87/2011-25 súd zveril maloletého H. Y., W.. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená ho zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou minimálneho výživného 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa, počnúc od 01. 12. 2011.

Návrhom, doručeným súdu dňa 02. 05. 2013 sa navrhovatelia domáhajú vydania uznesenia o predbežnom opatrení, ktorým bude maloletý H. Y. odovzdaný do starostlivosti navrhovateľov. Súčasne navrhli, aby súd uložil rodičom dieťaťa prispievať na výživu maloletého každému vo výške 30 % zo sumy životného minima. Návrh na vydanie predbežného opatrenia odôvodnili tým, že o maloletého sa starajú od narodenia, matke maloletého sa v sobotu 27. 04. 2013 zhoršil zdravotný stav a bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení nemocnice. Jej stav je vážny a podľa vyjadrenia lekárov je predpoklad, že matka maloletého bude hospitalizovaná dlhšie obdobie. Nedá sa predpokladať, či matke zdravotný stav dovolí po ukončení hospitalizácie starať sa o maloletého.

Zo správy Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš zo dňa 03. 05. 2013 bolo zistené, že matka dieťaťa je hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení od 27. 04. 2013. Predpokladaná doba hospitalizácie je 3 - 5 týždňov. Toho času je pacientka v diagnostickom procese, jednoznačne stanovená diagnóza nebola. Je podozrenie na psychotickú poruchu, vyvolanú psychoaktívnymi látkami, prípadne môže ísť o rozvoj psychotického ochorenia z okruhu schizofrénnych. Matka sa zatiaľ lieči medikamentózne. Jej zdravotný stav je v súčasnosti taký, že trpí bludnými presvedčeniami megalomaniackého a paranoidného charakteru, nemá pocit chorobnosti.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 07. 05. 2013 o prešetrení pomerov bolo zistené, že matkou maloletého H. je Y. Y., ktorá žije s rodičmi v trojizbovom byte. Starý otec maloletého K.. Y. Y. pri prešetrení pomerov uviedol, že k podaniu návrhu na predbežné zverenie maloletého do starostlivosti ho viedol zhoršený zdravotný stav matky maloletého, ktorá je momentálne hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Vzhľadom na ochorenie sa matka občas správa neštandardne. Máva stavy, kedy nekoriguje svoje správanie, stalo sa, že nevedomky sa zaviazala na finančné zmluvy. V minulosti bola zamestnaná, kvôli ochoreniu ju prepustili. Dieťa má rada, aj dieťa k nej má dobrý vzťah. Starí rodičia sa snažia dieťa ochrániť pred jej nežiadúcim konaním. Matka dieťa vychováva sama, otec dieťaťa Y. L. je v Českej republike, v súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody. O dieťa prejavuje len sporadický záujem. Na T. G. U. N. Y. má matka byť krátku dobu, v ktorom bola väčšinou sama, ešte ho len zariadovovala, dieťa si tam nebrávala. Maloletý H. navštevuje jasle, väčšinou do jaslí a z jaslí ho vodila matka, v prípade potreby starí rodičia. Po príchode dieťaťa z jaslí starostlivosť o dieťa väčšinou zabezpečovali starí rodičia. Starý otec nepopiera, že sa matka o dieťa nevie postarať. Starí rodičia maloletého sú zamestnaní. Starý otec pracoval ako samostatne zárobkovo činná osoba, je konateľom spoločnosti BORA Liptovský Mikuláš, jeho manželka, stará matka maloletého K.. R. Y. je ekonómka Základnej školy v Hybiach. Starí rodičia matke výrazne pomáhajú s maloletým, majú vhodné podmienky na jeho výchovu a starostlivosť. Jedna izba bytu je zariadená pre potreby matky a maloletého. Sú vlastníkmi trojizbového bytu, v byte sú vhodné podmienky na bývanie a starostlivosť o dieťa.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku:

Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a/, b/ Občianskeho súdneho poriadku:

Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby

aby platil výživné v nevyhnutnej miere,

odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

V záujme účinnej ochrany práv nemožno vždy vyčkávať do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Pomery medzi účastníkmi konania často odôvodňujú, aby súd nariadil predbežné opatrenie. Zmyslom predbežných opatrení je zabezpečiť úpravu práv a povinností účastníkov v dobe, kedy súd vo veci samej doposiaľ nerozhodol a poskytnúť tak predbežnú (dočasnú) ochranu právam.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým sa maloletý H. Y. odovzdáva do osobnej starostlivosti starých rodičov, keďže to vyžaduje ochrana záujmov dieťaťa. Elementárnou povinnosťou každého rodiča je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine). Matka maloletého H. je v súčasnosti hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení, s predpokladanou dobou hospitalizácie 3 - 5 týždňov. Má zhoršený zdravotný stav s podozrením na psychotickú poruchu. Z uvedeného dôvodu nemôže v súčasnosti vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Súd mal preto osvedčené, že právo dieťaťa na zabezpečenie riadnej a sústavnej starostlivosti zo strany rodiča je v súčasnosti ohrozené. Z uvedených dôvodov súd odovzdal predbežne maloletého do starostlivosti jeho starých rodičov, ktorí sú blízkymi osobami maloletého. Maloletý H. je na prítomnosť starých rodičov zvyknutý, keďže títo sa o neho starajú od jeho narodenia. Starí rodičia matke pomáhajú s maloletým a po príchode dieťaťa z jasí väčšinou zabezpečujú starostlivosť o dieťa. V byte, ktorého vlastníkmi sú starí rodičia, sú vhodné podmienky na bývanie a starostlivosť o dieťa. Odovzdanie maloletého do starostlivosti druhého rodiča, otca, neprichádza do úvahy, keďže tento sa zdržiava v Českej republike a v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, preto sa nemôže osobne starať o dieťa. Otec prejavuje záujem o dieťa len sporadicky.

Odovzdanie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti starých rodičov je faktickým opatrením a predstavuje dočasnú úpravu, kým súd nerozhodne o definitívnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov, prípadne iných osôb k maloletému dieťaťu. Rozhodovanie o ďalšej starostlivosti o maloleté dieťa bude predmetom dokazovania vo veci samej.

Súčasne súd uložil matke povinnosť platiť výživné na maloletého v nevyhnutnej miere, a to vo výške minimálneho výživného, určeného podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov. Minimálne výživné je v súčasnosti vyčíslené sumou 26,65 eur mesačne. V tomto štádiu konania súd nemal zistené osobné, majetkové a zárobkové pomery matky v rozsahu, ktorý odôvodňuje uložiť matke platiť výživné nad rámec minimálneho výživného. Matka je povinná platiť výživné v určenej výške k rukám jednému z navrhovateľov, starej matky maloletého K.. R. Y.. Počiatok platenia výživného súd určil od nariadenia predbežného opatrenia, t. j. od 9. 5. 2013, keďže uznesenie o odovzdaní dieťaťa do starostlivosti v zmysle § 76 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku je, v zmysle § 75 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, vykonateľné dňom jeho nariadenia.

V časti, v ktorej sa navrhovatelia domáhali uloženia povinnosti otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere, súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. V konaní, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/87/2011, bola otcovi právoplatne uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou minimálneho výživného. Z tohto dôvodu nevznikla potreba predbežným opatrením dočasne upraviť pomery účastníkov v otázke platenia výživného na maloletého zo strany otca.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v piatich vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uznesenie o predbežnom opatrení podľa § 76 ods. 1 písm. b/ OSP je vykonateľné dňom jeho nariadenia.